TEKST *Albert van der Horst* – FOTO'S: *Henk Bouwman, Albert van der Horst*

Metal-Fach Kruk U740

Veel schijveneg voor w€inig

Het Poolse merk Metal-Fach is onbekend in Nederland. Maar dat kon wel eens veranderen. Het bedrijf groeit als kool en de Kruk U740-schijveneg is een aantrekkelijk geprijsde recht-toe-recht-aan-machine die eenvoudig is af te stellen en heel behoorlijk werk aflevert.



^ **Diepte-instelling**
De packerrol of kooirol van de machine bepaalt de werkdiepte. Met elf vulplaatjes kun je de slag van de twee dubbelwerkende cilinders beperken of juist vergroten.



^ **Ondiep werken**
Bij een ondiepe werkdiepte blijft een deel van de grond onbewerkt: er blijft een ruggetje van een centimeter of 5 onaangeroerd staan. Bij twee keer diagonaal werken, legt de machine de grond mooi weg.

Het Poolse Metal-Fach is in de Nederlandse landbouwmechanisatiewereld niet erg bekend. Een zoektocht op internet leert echter dat het bedrijf geen kleintje is. Het bedrijf maakt met 800 medewerkers onder meer frontladers, oprolpersen, wikkelaars, kiepwagens en trailers en schijveneggen. Landbouw-Mechanisatie kreeg van importeur TLT Aalten een U740-schijveneg in bruikleen voor de bewerking van een koolzaadstoppel.

Specificaties

Type	Kruk U740
Effectieve werkbreedte	3,00 m
Transportbreedte	3,25 m
Aantal schijven	24
Diameter schijven	voor: 51 cm
	Achter: 56 cm
Gewicht	1.600 kg
	(met kooirol)
Vermogensbehoefte	81-95 kW
	(110-130 pk)
Prijs	7.195 euro
Importeur	TLT Aalten

De Metal-Fach Kruk U740 heeft twee rijen met twaalf schijven, een balk met 24 egaliserende veertanden en een packerrol die de door de schijven opengewerkte grond weer aandrukt. De schijven hebben een diameter van 56 cm, behalve de laatste schijf op elke balk. Die twee schijven werken de grond naar buiten en hebben een diameter van 51 cm. Reden is dat er daardoor tussen de werkgangen minder rugvorming optreedt dan met een schijf van 56 cm, verklaart Tjerk Luiten van importeur TLT Aalten.
Alle schijven op de voorste balk werken de grond naar links, de schijven op de achterste balk naar rechts. Zo blijft de machine – in theorie – altijd recht achter de trekker aan lopen. De hoek van de schijven ten opzichte van de grond is niet te wijzigen.

Transportstand

Voor transport moeten de buitenste schijven met de hand worden opgeklapt en worden geborgd met een pen. Vervelend daarbij is dat er in de transportstand – de stand waarin de machine ook wordt weggezet – water in de arm van het opgeklapte element kan komen dat vervolgens niet weg kan. Het betekent een risico op roestvorming.
Na het opklappen blijft er een transportbreedte van 3,25 meter over. Uitgeklapt meet de schijveneg in de breedte 3,53 meter. Toch is de effectieve werkbreedte door de schuine stand van de schijven niet meer dan 3 meter.
De diepte van de schijven wordt bepaald met de packerrol die je met twee dubbelwerkende cilinders verstelt. Door plaatsing van maximaal 11 vulplaatjes wordt de slag van de cilinder beperkt en daarmee de diepte van de schijven.

Over het algemeen ziet het lakwerk er prima uit

Om de packerrol schoon te houden zijn er vaste schrapers gemonteerd die je dichter op de rol kunt zetten, naarmate ze afslijten. Behalve een packerrol kan de fabrikant de Kruk U740 ook leveren met een kooirol of een zogeheten U-box roller.

Agressiviteit

De diepte van de egaliserende veertanden kan met de hand in 9 stappen van 2,5 cm worden gesteld. Daarnaast kun je de agressiviteit van de veertanden instellen door de balk waaraan

Metal-Fach Kruk U740 in detail



^ **Werking Metal-Fach U740**
De Kruk U740 heeft twee balken met in totaal 24 gekartelde schijven [**1**]. De werkdiepte stel je hydraulisch [**2**] in met de packerrol [**3**]. Met vulplaatjes beperk je de slag van de cilinder. 24 egaliserende veertanden [**4**] trekken de grond vlak. Er zijn verschillende diepterollen leverbaar. Behalve de packerrol, is er een kooirol en een zogeheten U-box roller. Op de packerrol zijn vaste schrapers [**5**] gemonteerd.



^ **Lakwerk**
De machine zit netjes in de lak. Uitzondering is de ophanging van de balk met de egaliserende veertanden.



^ **Schrapers**
De packerrol is voorzien van vaste schrapers die na verloop van tijd dichter tegen de rol kunnen worden gezet.



^ **Transport**
Voor transport moeten de buitenste schijven worden opgeklapt. Op dat moment kan er water in de arm van de schijf komen.



Metal-Fach

Metal-Fach is met 800 personeelsleden geen kleintje en de grote verscheidenheid aan machines die de Poolse machinefabrikant op de markt brengt, is zo mogelijk nog indrukwekkender: oprolpersen, wikkelaars, voorladers en aanbouwdelen daarvoor, voermengwagens, mestverspreiders, landbouw- en kiepwagens, diverse soorten hout- en kolenkachels en schijveneggen. Tjerk Luiten van transportbedrijf TLT Aalten zocht vier jaar geleden op de vakbeurs Agritechnica een eenvoudige balenwikkelaar voor zijn vader en kwam zo in contact met Metal Fach. Luiten kan inmiddels alle machines van de Poolse fabrikant leveren – eventueel via tussenkomst van een dealer. De Metal Fach-producten die hij het meest verkoopt, zijn de meststrooiers, wikkelaars en schijveneggen.

de tanden bevestigd zijn in drie stappen meer of minder slepend te stellen.
De machine ziet er solide en degelijk uit. Ook het lakwerk wekt over het algemeen een verzorgde indruk. Uitzondering is de hoogteverstelling van de balk waaraan de egaliserende veertanden zijn bevestigd. Daar laat de verflaag los.
Na de instelling van de diepte is het een kwestie van de machine vlakstellen met de topstang en de diepte en agressiviteit van de egaliserende veertanden instellen en rijden maar.

Ruggetje

Op een koolzaadstoppel op polderklei, waar wij de schijveneg probeerden, was het zaak om ondiep te werken, om zo het verlieszaad bovenin te houden. Ondiep werken is met de Metal-Fach Kruk U740 geen punt. Volgens een plaatje op het frame is een werkdiepte van minimaal 5 tot maximaal 18 cm mogelijk. Maar bij een ondiepe bewerking wordt de grond niet over de volledige werkbreedte opengewerkt. Een ruggetje van een centimeter of vijf tussen de schijven blijft onaangetast. Dat valt vooral op bij een bewerking in de lengte. Een diagonale bewerking leidt al tot een beter resultaat en na twee keer een oppervlakkige diagonale bewerking ligt de grond er prima bij. De gekartelde schijven gaan redelijk goed de grond in en slechts een enkele keer hopen de gewasresten op tot een prop tussen de schijven.

De gekartelde schijven gaan redelijk goed de grond in



^ **Rubber**
De armen waaraan de schijven zijn bevestigd, hangen in rubber. Dat voorkomt dat alle trillingen aan het frame worden doorgegeven.

Niet erg koersvast

Verder kan een trekker van 130 pk de schijveneg – zeker bij een ondiepe werkdiepte en bij een snelheid van circa 9 km/h – prima aan. Ook het heffen is met die trekker geen enkel punt (met kooirol weegt de machine volgens de fabrikant 1.600 kilo). Wel is de machine – zoals bijna elke schijveneg – niet erg koersvast. Zodra schijven bij een diagonale bewerking grip krijgen op een spoor, slingert de machine achter de trekker aan. ◄